

Nezbytný krok k digitální transformaci Česka

Digitální informační agentura (DIA) vznikne od ledna 2023 jako ústřední správní úřad, jehož úkolem bude **systematicky pracovat na budování základů pro digitální transformaci Česka a pomáhat resortům s efektivní digitalizací jejich agend** (pomáhat navrhovat IT systémy, zadávat veřejné zakázky, zprostředkovávat expertízu z jiných sektorů...).

BEZ AGENTURY

- ✗ Obtížná prioritizace**
Digitalizaci má na starost zejm. ministr vnitra. MV ale řeší též vnitřní bezpečnost, policii, hasiče, samosprávy atp. Udržet jako prioritu např. rozvoj "nezáživných" základních registrů je téměř nemožné, přestože bez nich nelze digitalizovat.
- ✗ Roztříštěná odbornost**
Odborníci, kteří by měli zkušenost s velkými IT zakázkami a/nebo perfektně věděli, jak vytvořit kvalitní digitální službu, jsou vzácní a roztroušeni na různých úřadech. Spolupráce napříč úřady je náročná a na některých resortech se know-how nedaří vytvořit vůbec.
- ✗ Nekontrolovatelný resortismus**
Každý úřad své agendy digitalizuje vlastní cestou. Závazné standardy nikdo nedodržuje, nikdo nevymáhá plnění základních povinností jako je např. řádné vyplnění Registru práv a povinností. Výsledkem jsou služby pochybné kvality, které vypadají a chovají se každá jinak.

S AGENTUROU

- ✓ Digitalizace jako absolutní priorita**
Ředitel DIA bude mít jediný úkol - budovat základy pro digitální transformaci a pomáhat ostatním resortům s digitalizací jejich agend. Nebude to politik, který musí myslet na znovuzvolení, takže nebude překážkou, že z jeho dobré práce budou těžit ostatní.
- ✓ Koncentrované know-how**
Odborníci se budou koncentrovat na jednom místě, kde se budou společně profesně rozvíjet, budou pracovat na zásadních a složitých digitalizačních projektech a s digitalizací resortních agend budou pomáhat kolegům na resortech.
- ✓ Vymáhání povinností a tlak na změny**
DIA převezme informační systémy, které jsou sdíleny napříč veřejnou správou (jako jsou základní registry, Czechpoint, Portál občana atd.), bude samostatným připomínkovým místem a bude určovat a vymáhat standardy digitálních služeb, uživatelské přívětivosti, jednotného vládního designu apod.

Postupný náběh a rozpočet

Na přípravu ostrého zahájení fungování bude čas do září 2023. Nyní je potřeba schválit vznik agentury, aby s ní rozpočet mohl počítat. Úvodní investici pokryjí z větší části peníze z NPO.

Plán postupného náběhu:

- Leden až březen 2023: Založení DIA a příprava
- Duben 2023: Zaměstnanci a pilotní provoz
- Září 2023: Plné fungování včetně všech kompetencí

✗ DIA bude zbytečně drahý úřad.

- ✓ Pod DIA přechází především klíčové IT agendy státu. Ty se tedy přesouvají i se svým rozpočtem. Náklady státu "navíc" budou zhruba 150 milionů ročně.

✗ Úkoly DIA mohou zajišťovat orgány, které je zajišťovaly doposud. DIA je zbytečná.

- ✓ Kompetencí DIA bude mimo jiné koordinace informačních systémů veřejné správy (namísto ministerstva vnitra), péče o centrální sdílené služby – tedy registry dle zákona o el. identifikaci a služby vytvářející důvěru, o Czech POINT a Datové schránky a další systémy, které splňují parametry centrálních sdílených služeb. Podstatnou kompetencí bude i problematika eGovernment Cloudu a poskytování infrastruktury i aplikací státu tímto způsobem. **Přesunutí těchto kompetencí pod DIA sdrúží starost o základní digitalizační infrastrukturu pod jeden kompetentní orgán a uleví dotčeným orgánům státní správy, které nemají na jednotlivé agendy kapacity a nedokážou prosadit jejich politickou prioritizaci, což vede ke stagnaci v jejich rozvoji.**

✗ Kompetenční centra nemají v návrhu zákona (resp. v pozměňovacím návrhu) definici.

- ✓ Kompetenční centra DIA skutečně nejsou v návrhu zákona upravena, neboť budou zřízena v rámci interní struktury DIA. **Organizační strukturu takto podrobně zákony běžně neupravují.** Kompetenční centra budou celkem tři - (1) sdílené služby a odborné vzdělávání; (2) jednotný standard a uživatelská přívětivost; (3) analýza, spolupráce a vývoj.

✗ DIA přetáhne odborníky z resortů a těm budou chybět.

- ✓ Experti, kteří nepřecházejí pod DIA spolu s přesunutými agendami, na resortech zůstanou, aby DIA měla kompetentní partnery k meziresortní komunikaci.

✗ DIA odborníky stejně nedokáže udržet a zaplatit. I pro ně bude platit služební zákon.

- ✓ DIA má potenciál být velmi atraktivním zaměstnavatelem, protože už u zrodu může předejít a překonat neduhy, které si s sebou ostatní úřady historicky nesou. Personální politika může být nastavena právě s tímto ohledem. To ovšem neznamená, že není nezbytné modernizovat služební zákon.

✗ Převedení NAKIT pod DIA způsobí problémy. Nepůjde využít služeb NAKIT pro potřeby státu bez ohrožení hospodářské soutěže, případně půjde o neoprávněnou veřejnou podporou. Nebude možné aplikovat in-house výjimky ze ZZVZ.

- ✓ DIA bude určenou institucí pro in-house zadávání. Obdobný postup mají zaveden i další členské státy EU. NAKIT bude převeden až usnesením vlády o změně zakladatele státního podniku. Stane se tak tedy až ve chvíli, kdy bude vše připraveno. Žádná stávající smlouva nebude převodem pod DIA narušena, ani měněna.